

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права та адміністративної діяльності

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА АДМІНІСТРАТИВНА
ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Контррозвідувальна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2023

Харків – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Адміністративне право та адміністративна діяльність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Контррозвідувальна діяльність» Інституту підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2023. 22 с.

Розробники:

Настюк Василь Якович,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Мех Юлія Володимирівна,

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
(протокол № 1 від 5 вересня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
(протокол № 11 від 6 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Шаповал Роман Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача:

Назва навчальної дисципліни	Адміністративне право та адміністративна діяльність
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Настюк Василь Якович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
Контактний телефон	(057) 704-90-81
E-mail	v.ya.nastyuk@nlu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 822 3794 1485, код доступу: K3S8D7
Викладач	Мех Юлія Володимирівна – кандидатка юридичних наук, доцент, доцентка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності,
Контактний телефон	(057) 704-90-81
E-mail	yu.v.meh@nlu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 822 3794 1485, код доступу: K3S8D7

Анотація навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є суспільні відносини публічно-управлінського спрямування, що виникають між суб'єктами публічної адміністрації та приватними особами. Розкриваються актуальні питання адміністративного права у правоохоронній діяльності, а також базові категорії, аналізуються зміст правоохоронної діяльності, правове забезпечення реалізації та захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у відносинах з правоохоронними органами, порядок виконання державою своїх управлінських функцій, моделі, форми і методи публічного адміністрування, особливості управлінського впливу в правоохоронній сфері.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Актуальні питання застосування адміністративного права у правоохоронній діяльності» – набуття

здобувачами вищої освіти знань щодо актуальних питань адміністративного права в сучасному світі, про правове забезпечення, реалізацію прав, свобод і задоволення інтересів громадян у відносинах з правоохоронними органами, про порядок виконання державою своїх управлінських функцій, про моделі, форми і методи публічного адміністрування, особливості управлінського впливу в правоохоронній сфері, а також вміння використовувати необхідні знання у практичній діяльності.

Завдання: формування й розвиток загальних, фахових і предметних компетентностей студентів, сформованих під час вивчення теоретичних засад, системоутворюючих категорій: предмета, методу і системи адміністративного права, особливостей адміністративно-правових норм і відносин; суб'єктів адміністративного права і їх статусу; функцій, форм і методів публічного адміністрування (публічного управління); адміністративного примусу та його видів; поняття адміністративної відповідальності; поняття, загальних рис і структури адміністративного процесу; сутності адміністративної юстиції, поняття та завдань адміністративного судочинства в Україні; способів забезпечення законності та дисципліни в публічному адмініструванні (публічному управлінні); публічного адміністрування адміністративно-політичною діяльністю.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: -

Кореквізити: «Кримінальне право», «Кримінальний процес».

Постреквізити: «Конституційне право України», «Злочини проти основ національної безпеки», «Кримінологія», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина перша)», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина друга)», «Оперативно-слідчі навчання», «Практика зі спеціальності», «Негласні слідчі (розшукові) дії», «Організація контррозвідувальної діяльності підрозділів

контррозвідального захисту інтересів держави в сфері інформаційної безпеки», «Організація контррозвідальної діяльності підрозділів захисту національної державності», «Організація контррозвідальної діяльності підрозділів контррозвідки».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті освоєння навчальної дисципліни «Актуальні питання застосування адміністративного права у правоохоронній діяльності» здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РН НД 1. Демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів у галузі адміністративного права.

РН НД 2. Пропонувати власні способи вирішення адміністративно-правових проблем, приймати й аргументувати власні рішення.

РН НД 3. Знати та розуміти інституційні засади, форми та методи регулювання адміністративно-правової (державно-правової) сфери.

РН НД 4. Відшукувати національні та міжнародні джерела інформації при підготовці до практичних занять з адміністративного права.

РН НД 5. Здійснювати критичний і системний аналіз адміністративного законодавства (матеріальних та процесуальних норм).

РН НД 6. Аналізувати компаративістських підходів до регулювання адміністративно-правових відносин (на прикладі країн романо-германської та англо-американської правових систем).

РН НД 7. Демонструвати доводити власні думки і прийнятність і доцільність пропозиції щодо використання досвіду країн ЄС.

РН НД 8. Пояснювати основні принципи та вимоги до регулювання адміністративно-правових відносин.

РН НД 9. Демонструвати знання й розуміння порядку створення, компетенції і повноваження суб'єктів адміністративного права.

РН НД 10. Аналізувати систему та правове становище органів публічного адміністрування.

РН НД 11. Пояснювати природу й зміст основних правових інститутів і процедур в адміністративному праві, вміти аналізувати адміністративне законодавство України та пропонувати шляхи його удосконалення.

РН НД 12. Презентувати результати власних досліджень стосовно адаптації адміністративного права України до вимог законодавства ЄС.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Загальна характеристика правоохоронної діяльності.	Загальна характеристика правоохоронної діяльності.	5
2	Адміністративна реформа як інструмент вдосконалення публічного адміністрування в адміністративно-політичній сфері.	Адміністративна реформа як інструмент вдосконалення публічного адміністрування в адміністративно-політичній сфері.	5
3	Стандарти організації та функціонування правоохоронних органів та органів, що здійснюють захист прав людини.	Стандарти організації та функціонування правоохоронних органів та органів, що здійснюють захист прав людини.	5
4	Реформування системи МВС України, її напрями та їх сприйняття.	Реформування системи МВС України, її напрями та їх сприйняття.	5
5	Кадрова політика на державній службі як базова складова системи управління персоналом	Кадрова політика на державній службі як базова складова системи управління персоналом	5
6	Реалізація антикорупційної політики в Україні	Реалізація антикорупційної політики в Україні	5
7	Організаційно-правові засади надання сервісних послуг у системі МВС України.	Організаційно-правові засади надання сервісних послуг у системі МВС України.	5
8	Інформаційна та медіа грамотність державних службовців системи МВС	Інформаційна та медіа грамотність державних службовців системи МВС України.	5

	України.		
9	Захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних мережах технологій.	Захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних мережах технологій.	5
10	Забезпечення безпеки у віртуальному просторі.	Забезпечення безпеки у віртуальному просторі.	5
11	Актуальні питання поліцейської діяльності.	Актуальні питання поліцейської діяльності.	5
12	Партнерство поліції з іншими органами публічної адміністрації та суспільства.	Партнерство поліції з іншими органами публічної адміністрації та суспільства.	5

Самостійна робота студентів

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Під час самостійної роботи курсант має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, інші джерела інформації до тем, що виносяться на практичні заняття.

Самостійна робота курсантів може бути: репродуктивна, яка здійснюється за певним зразком (вирішення завдань, виконання тренувальних тестів, тощо); реконструктивна, тобто узагальнення та доповнення отриманої інформації (складання конспектів лекцій, опорних конспектів/планів відповідей за темами навчання, конспектування чи реферування нормативно-правових актів чи актів судової практики, підготовка тематичних презентацій, анотування наукових тез, статей, вивчення додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомлення із нормативно-правовими актами, вивченні практики застосування кримінального законодавства тощо); дослідницька (підготовка наукового повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо).

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів України та зарубіжних країн;

- робота над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою програмою навчальної дисципліни винесені на самостійне опрацювання курсантів;
- підготовка до практичних занять, виконання практичних завдань;
- робота над кейсами, опрацювання матеріалів судової практики;
- самотестування;
- участь у конкурсах курсантських / студентських наукових робіт, олімпіадах і подібних заходах;
- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо);
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, тестування тощо);
- підготовка до семестрового іспиту.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>
3. Кодекс адміністративного судочинства України (ст.4) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Стратегія реформування державного управління України на період до 2021 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. (в редакції від 18.12.2018 №1102). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2939-17>.
8. Про санкції: Закон України від 14.08.2014 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text>
9. Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) : рішення Ради національної безпеки та оборони України від 01.06.2018 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0007525-18/para8#n8>
10. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 27.07.1997 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> 8
12. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України в ред. від 16.04.2017 р. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1382-15/para033#o33>
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
14. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/5492-17>
15. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
16. Про закордонних українців: Закон України від 04.03.2004 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>
17. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
18. Про свободу пересування та

вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України в ред. від 16.04.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1382-15/para033#o33>

19. Про судову практику розгляду спорів щодо статусу біженця, видворення іноземця чи особи без громадянства з України та спорів, пов'язаних із перебуванням іноземця та особи без громадянства в Україні: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 25.06.2009 р. № 1. URL: www.vasu.gov.ua/plenum/post_plenum_2009_06_25_п3.

20. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

21. Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

22. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

23. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/5492-17>

24. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18> 25. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

26. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

27. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

28. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

29. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>

30. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

Література

Основна література

1. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / за ред. О. В. Кузьменко. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 568 с.
2. Адміністративна процедура: навч. посібник / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова, А.М. Школик; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.
3. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка. Харків: Право, 2021. 392 с.
4. Адміністративно-правове забезпечення функціонування сектору безпеки України: монографія за заг. наук. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В. Я. Настюка. Харків: «Мадрид», 2017. 610 с.
5. Захист прав, приватності та безпеки людини в інформаційну епоху / Пилипчук В.Г., Брижко В.М., Доронін І.М. та ін.: монографія; за заг. ред. акад. В.Г. Пилипчука. Київ-Одеса: Фенікс, 2020. 260 с.
6. Публічна служба: системна парадигма: кол. моногр. / К. О. Ващенко, С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська, Н. Г. Сорокіна [та ін.]; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 256 с.
7. Тарасюк А. В. Кібербезпека України на сучасному етапі державотворення: теоретико-правові основи: монографія. Київ; Одеса: Фенікс, 2020. 404 с.
8. Технології управління персоналом: монографія/ О.А. Гавриш, Л.Є.Довгань, І.М.Крейдич, Н.В.Семенченко. Київ: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.

9. Шаповал Р.В., Богуцький В.В., Григоренко Є.І., Мех Ю.В. Оборона, військове управління та юридична відповідальність: загальнотеоретичний аспект: монографія. Харків, Юрайт, 2024. 380 с.

Додаткова література

1. Битяк Ю., Бойко І., Писаренко Н. Система адміністративного права. *Право України*. 2017. № 12. С. 173-183.
2. Гірич В.М. До проблеми визначення базових понять у контексті реформування правоохоронних органів. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/1153/> (дата звернення: 18.10.2021).
3. Грабильніков А.В. Конституційно-правовий статус і правовий режим іноземців і осіб без громадянства в Україні: співвідношення понять. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2015. № 6. С.59–66.
4. Дембіцька С. Л. До питання розуміння адміністративного правопорушення та застосування адміністративного примусу. *Публічне право*. 2016. № 2. С. 99-106.
5. Дослідження судової практики у сфері міграції, де ДМС України виступає учасником процесу (висновки та пропозиції). Київ: Підтримка управління міграційними процесами в Україні, ДМС, МОМ. 2018. 28 с.
6. Дракохруст Т.В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 1. С.190–193.
7. Дудоров О.О., Мовчан Р.О., Сенік В.Г. Кваліфікація адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією (коментар судової практики). Київ: ВД «Дакор», 2020. 508 с.
8. Загородня Н.В. Адміністративно-правовий статус громадян України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2018. № 33. С.75–77.

9. Кобець М. П., Бочек О. І. Застосування поліцейських заходів в аспекті дотримання прав людини. *Наука та правоохорона*. 2018. № 3 (41). С. 54–60.
10. Конфліктологія: загальна та юридична: підручник / Л.М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В.Д. Воднік; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків: Право, 2021. 224 с.
11. Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 2 (14). С.162–177.
12. Кравчук О. О. Адміністративна та (або) кримінальна відповідальність за порушення карантину людей. *Публічне право*. 2020. № 1. С. 102-115.
13. Курило Л.В. Позитивні обов'язки держави в контексті права людини на життя (на основі практики ЄСПЛ щодо України). *Науковий вісник Львівського державного ун-ту внутрішніх справ*. 2017. № 2. С.308-316.
14. Курінний Є. В. Об'єкт та предмет українського адміністративного права: змістовна та аксіологічна сутність категорій. *Публічне право*. 2016. № 1. С. 43–51.
15. Лазаренко Н. І., Коломієць А. М., Паламарчук О. М. Комунікація в інтернет-просторі: психологічний аспект. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Том 65. № 3. С. 249-261.
16. Мальцев В.В. Адміністративно-правовий режим перебування іноземців та осіб без громадянства і його забезпечення Національною поліцією. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип.1(22). Т. 3. С. 180–187.
17. Мацелик Т.О. Суб'єкти адміністративного права: поняття та система: монографія. Ірпінь: Вид-во Нац.ун-ту державної податкової служби України, 2013. 342 с.

18. Мех Ю.В. Окремі питання запровадження проєктів державно-приватного партнерства в сфері електронного урядування. *Право та державне управління*. 2022. № 4. С. 277-282.

19. Мех Ю.В. Побудова сучасної адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 13 (27). С.125-134.

20. Мех Ю.В. Теоретико-методологічні засади основних принципів та функцій державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 117. С. 71-76.

21. Мех Ю.В. Цивільний контроль і цивільна служба з охорони громадського порядку та державного кордону та санітарно-епідеміологічного стану. *Держава та регіони*. 2022. №3. С.188-192.

22. Поштаренко О. Поняття, сутність та зміст адміністративної відповідальності в умовах нової парадигми адміністративного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 3. С. 174–179.

23. Припутень Д. Зарубіжний досвід застосування заходів примусу в діяльності Національної поліції України, не пов'язаної з юридичною відповідальністю. *Національний юридический журнал: теорія и практика*. 2018. № 4 (август). Ч. 2. С. 46-49.

24. Пухтецька А. Принципи адміністративного права у країнах Європейського Союзу та в Україні. *Право України*. 2017. № 7. С. 76–82.

25. Харенко О.В. Адміністративний розсуд у діяльності суб'єктів публічного адміністрування. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 113-116.

26. Червякова О.Б., Мех Ю.В. Зобов'язання держави щодо захисту інформації про стан здоров'я пацієнтів: європейські стандарти та українські реалії. *Право і суспільство*. 2021. №1. С.158-168.

27. Чишко К. Зарубіжний досвід адміністративно-правової кваліфікації правопорушень. *Підприємництво, господарство і право*: наук.-практ. госп.-прав. журн. 2020. № 3. С. 185–191.

28. Школик А.М. Місце адміністративно-процедурного права в системі права. *Питання адміністративного права*. Кн. 2. 2018. С. 125-131.

Інтернет-ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

2. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

3. <http://ccu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.

4. <http://president.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Президента України.

5. <http://europa.eu.int/eur-lex> – База даних законодавства ЄС.

6. <http://www.court.gov.ua> – Судова влада України.

7. <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> – Сайт Європейського Суду з прав людини.

8. <https://www.ombudsman.gov.ua/> – Сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

9. <http://www.curia.europa.eu> – офіційна сторінка Суду справедливості Європейського Союзу.

СЕНМК

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=236:kafedra-administrativnogo-prava2&Itemid=151

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс.

[URL:https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=436](https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=436)

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати, систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; своєчасно та якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи; дотримуватися норм поведінки та етики.

Своєчасність виконання завдань є обов'язковими. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відратовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка адміністративного права, написанні наукових статей, проходити додаткові он-лайн курси з адміністративного права. Викладач бере до уваги інші навчальні та наукові здобутки курсанта, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»

(https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf)

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу. Присутність на лекційних на практичних заняттях є обов'язковою. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії.

Під час аудиторних занять можна використовувати гаджети тільки у

навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації). В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань курсантів включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу із судовим прецедентом, підготовка презентації. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0; 1; 1,5; 2);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів. За підсумками колоквиуму курсант може отримати оцінку за шестибальною шкалою (0, 1, 2, 3, 4, 5).

Протягом семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі у формі підготовки *індивідуальної роботи* (реферат, стаття, тези доповіді тощо). Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань курсантів з навчальної дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за іспит, становить 60 балів.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи у формі підготовки індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль						Індивідуальна робота курсантів (реферат, стаття, тези доповіді, есе тощо	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль №3				
ПЗ	Колоквіум	ПЗ	Колоквіум	ПЗ	Колоквіум			
max 5	max 5	max 5	max 5	max 5	max 5	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному / семінарському занятті	Max 2	високий рівень активності на занятті; глибоке знання матеріалу, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях за темою заняття; розгорнута, повна, правильна відповідь на питання; повна, правильна і переконлива аргументація при вирішенні проблемних правових ситуацій; засвоєння основної і додаткової літератури, рекомендованої навчально-методичним посібником за темою заняття; вільна орієнтація у правових джерелах та судовій практиці за темою заняття; усунення прогалин чи неточностей у відповідях інших студентів; високий рівень засвоєння практичних навичок за певною темою
	1,5	середній рівень активності на занятті; неповне, неточне розкриття питання, розв'язання практичних завдань з окремими помилками; засвоєння основної і додаткової літератури, рекомендованої навчально-методичним посібником за темою заняття; часткове використання правових джерел за темою заняття; середній рівень засвоєння практичних навичок за певною темою
	1	низький рівень активності на занятті; значна неповнота, суттєві неточності та прогалини у відповіді на питання; розв'язання окремих практичних завдань з

		теми; вирішення проблемних правових ситуацій з суттєвими помилками; суттєві прогалини у засвоєнні рекомендованої літератури за темою заняття; низький рівень засвоєння практичних навичок за певною темою
	Min 0	відсутність знань по жодному з питань плану семінарських занять; не розв'язання практичних завдань; неприсутність на занятті
Модульний контроль	Max 3	всебічне, систематичне і глибоке знання програмного матеріалу, бездоганно засвоєння спеціальної літератури, демонстрація студентом здатності до самостійного використання отриманих знань у практичній роботі.
	2	виявлення студентом в достатній мірі знання основного програмного матеріалу, засвоєння навчальної літератури з предмета та виявлення студентом умінь орієнтуватися в ній; розкриття всіх питань без помилок, однак з незначною неповнотою у відповіді на питання
	1	виявлення студентом певних (мінімальних) необхідних знань матеріалу, допущення помилок, суттєвих неточностей і погрішностей у відповіді, розкриття питань неповно, припущення суттєвих неточностей у відповіді
	Min 0	повне незнання програмного матеріалу
Оцінка індивідуальної роботи курсантів: Реферат	Max 8	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань теми.
	4	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо оформлення. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Стаття	Max 10	Тема статті розкрита повно. Проаналізовані наявні в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань статті.

		Посилання на джерела зроблені коректно з дотриманням вимог ДСТУ.
	Min 0	Стаття оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить змістовні та методологічні помилки. Текст статті є виключною компіляцією. Посилання на джерела зроблені з грубими порушеннями вимог ДСТУ. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Тези доповіді	Max 6	Тема доповіді розкрита тезово достатньо повно. Тези мають чітку структуру й логіку викладення матеріалу. Кожне авторське положення оформлене окремою тезою. Висновки логічно витікають з авторських тез і наведених аргументів.
	Min 0	Тези оформлені неналежним чином, недбало та містять змістовні й методологічні помилки. Текст статті є виключною компіляцією. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Есе	Max 8	Есе містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи. У тексті наведений стислий аналіз точок зору на проблему, мають місце цитати для аргументації авторських умовиводів. Чітко простежується аргументація власного ставлення курсантів до обраної теми.
	5	Есе містить ключову ідею, яка недостатньо розкрита у тексті роботи. У тексті поверхнево наведений аналіз точок зору на проблему, мають місце поодинокі цитати. Аргументація власного ставлення курсанта до обраної теми простежується нечітко.
	Min 0	У тексті есе ключова ідея практично не простежується. Аналіз точок зору на проблему відсутній. Цитат у тексті немає. Аргументація власного ставлення курсанта до обраної теми відсутня. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Іспит	Max 60	Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи

	50	Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи
	45	Знання основного матеріалу. передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. Засвоєння основної літератури. рекомендованої кафедрою. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	Знання основного матеріалу. передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна		

	робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34